

a dátum. Nekem, a saját gyűjteményemben, vannak a tollazat különböző fokozatain levő példányaim, melyeket Palermó közelében április és május hó folyamán kaptam és van egy fiatal him, vörhenyes mezben, a mely a múlt (1898.) őszön október első felében a kertemből került. Van egy kakuktojásom is, mely a múlt év (1898.) június 2-ikán, a *czigány csaláncsúcs* (*Pratincola rubicola*) fészében találtatott a Madonia-hegység környékén.

Palermó, 1899. január 4-ikén.

*

A kakuk vonulása Szicília keleti részén.

AVOLIO KONRÁD lovagtól.

A *Cuculus canorus*, mely Szicília némely részeiben *kakuk*, a sziget keleti felében pedig *Turturaru* népies néven ismeretes, a vadgerlékkel (*Turtur turtur* (L.)) együtt jelenik meg. A megérkezés ideje április 23-ika, némely évben azonban néhány nappal korábban jön, némely években pedig május első napjáig késik. Ez, a mint a vadászok mondják, attól függ, milyen szél fú; a kedvező szelek a nyugotiak, ezek lévén a szigetnek ezen a részén a szárazföldi szelek.

Szeptemberben, az elvonulás időszakában, csak kevés, hogy ne mondjuk a legkevesebb számban mutatkozik, valamint a kivándorló vadgerlek száma is csekélyebb, talán azért, mert ezek szétszakadozottan kis csapatokban és éjjel vonulnak.

Ezen a partkörnyéken, főképen a Passaró foknál, a gerle vonulása különösen bőséges és sok idő óta ismétlődik, a mint ezt gyaníthatni annak az említett fok közelében levő révnek elnevezéséről, a melyet *Marsameminek* hívnak; eme név a «*marša al homar*»-ból (*مارسي ال حمامة*) származik, a mi arabul azt jelenti: *galambok kikötője*; az idevaló összevetéseket lásd Amari M.-nek Biblioteka arabosicula I. kötetének 125. old.

A *Cuculus canorus* követi a gerle vonulását, mint a *Falco subbuteo* L. követi a mezei pacsirtát, honnan emez az olasz *lodolaio* (=pacsirtás) nevet kapta, és mint a *Falco merillus* (GERINI) = *Aesalon regulus* PALL., melyet Szicíliában *Marvizzarunak* is neveznek, s a mely a népies nyelven *marvizzoknak* hívott rigókkal egyidejűleg lép fel ezen a szigeten.

Noto, 1899 január 23.

*

without dates on the labels. In my own collection I have specimens, in different stages of plumage, obtained near Palermo during the months of April & May, and one, a young male in the rufous dress, which was obtained in my garden last autumn (1898) in the early part of October. I have also an egg of the Cuckoo found on the 2nd June last year (1898) in the nest of a Stone-chat (*Pratincola rubicola*) in the Madonian district.

Palermo, 4-en January 1899.

*

Il passaggio di Cuculus canorus nella Sicilia orientale.

DEL. CRY. CORRADO AVOLIO.

Il *Cuculus canorus*, detto in alcune parti di questa isola *Cucu*, nella Sicilia orientale *Turturaru*, entra qui colle tortore. La data dell'arrivo è il 23 aprile, ma qualche anno anticipa di alcuni giorni e qualche altro ritarda fino a primi di maggio. Ciò dicono i cacciatori dipende dal vento che spira; i venti favorevoli sono quelli d'ovest, che per questa parte dell'isola sono venti di terra.

In settembre, epoca della partenza, se ne vedono di meno, per non dire pochissimi, come sono in minor numero le tortore emigranti, forse perché questa partono alla spicciolata, in piccoli branchi, e di notte.

In questa costa, segnatamente a Capo Passaro, il passo delle Tortore è singolarmente abbondante; e si ripete da molto tempo, a giudicare dal nome d'una rada, vicina al capo, detta *Marsamemi*, che, dall'arabo *mārsā 'al haqām* (*مارسي ال حمامة*), significa «porto delle colombe». Il geografo arabo Edrisi ne fa cenno; si riscontri la Biblioteca arabo-sicula di M. Amari, V. I, 125.

Il *Cuculus canorus* segue il volo della tortore, come il *Falco subbuteo* segue quello della lodole, donde il nome italiano *Lodolaio*, e il *Aesalon regulus* PALL. (= *Falco merillus* (GERINI)), che in Sicilia chiamano anche *Marvizzaru* entra in quest'isola insieme coi tordi, detti in dialetto *marvizzi*.

Noto, 23 gennaio 1899.

*